

RETRETEN
Hjelp til videre hjelp

Stiftelsen Retretten

STYRETS BERETNING
2018

1. FORMÅL OG VIRKSOMHET

Stiftelsen Retretten er en ideell, politisk og livssynsøytral stiftelse. Stiftelsen ble grunnlagt av Rita Nilsen i 2002 gjennom et gavebrev på kr 100 000. Bakgrunnen for etableringen var hennes egne erfaringer fra den tiden hun gjenreiste seg etter mange år med rusmisbruk.

Retretten ligger i Oslo sentrum og er et rusfritt ressurscenter for folk som sliter på grunn av eget eller andres misbruk knyttet til alkohol, legemidler eller narkotika. Videre har Retretten en avdeling på Årnes i Nes kommune og et tilbud i Nannestad som driftes av Årnes-avdelingen.

Retrettens formål er å hjelpe folk tilbake til et rusfritt liv, blant annet gjennom samtaler, samtalegrupper og veiledning. Det er et mål å sette brukerne i kontakt med instanser der de best kan få hjelp med sine problemer, som for eksempel det offentlige hjelpeapparatet. Retretten vektlegger også å være en ressurs for pårørende.

Retretten, som drives av både fast ansatte og frivillige, tilbyr også kompetanseheving gjennom lærings- og mestringskurs om avhengighet, atferd og atferdsforstyrrelser. Kursene settes opp flere ganger i året i Retrettens lokaler og blir i tillegg gjennomført for institusjoner og i fengsler. Alle tilbud er gratis.

Retretten tilbyr også akupunktur. Målet med dette er blant annet å lindre fysiske og psykiske abstinenssymptomer.

Retretten arbeider både i og utenfor flere fengsler i Østlandsområdet. Det gis akupunktur til de innsatte og det holdes mestringskurs. Dette arbeidet følges opp etter løslatelse.

Alle som arbeider i direkte kontakt med brukere på Retretten har selv brukererfaring, men har vært rusfrie i minimum to år. De fleste har noe fagkunnskap innenfor rus, psykiske problemer og pårørendeproblematikk.

Retretten mottar økonomisk støtte fra både offentlige og private aktører, og ledes av et styre bestående av medlemmer med hhv. medisinfaglig, administrativ, økonomisk og kommunikasjonsfaglig kompetanse.

2018 var Stiftelsen Retrettens 16. driftsår. Hovedvirksomheten drives i og ut fra leide lokaler i Kristian Augusts gate 10, 0164 Oslo. Dette er stiftelsens forretningsadresse.

2. STYRET

Styret har i perioden bestått av:

Knut T. Traaseth, styreleder
Jon Gangdal, styremedlem frem til sommeren 2018
Tone Holme, styremedlem
Lars Linderoth, styremedlem

Det er avholdt 7 ordinære styremøter, samt et tyvetalls styrekonferanser enten i form av møter eller telefonkonferanser. I tillegg har styret hatt aktiv dialog utenom møtene.

Styrets medlemmer har også deltatt på Retrettens vegne i eksterne møter.

3. RETRETTENS AKTIVITET I 2018

I tråd med stiftelsens vedtekter og formål, har Retretten også i 2018 gitt hjelp og veiledning til mennesker som trenger hjelp til videre hjelp og deres pårørende. Dette har skjedd gjennom enkeltkonsultasjoner, kursvirksomhet, akupunkturbehandling, besøk og kurs innenfor kriminalomsorgen og omfattende informasjonsarbeid.

Retretten vil i forbindelse med rapporteringen av aktiviteten i 2018 utarbeide en egen aktivitetsrapport som skal oversendes til og presenteres for alle økonomiske bidragsytere. Således er årsberetningen ikke uttømmende hva angår Retrettens virksomhet i 2018, men gir et overordnet bilde.

Besøkscenteret i Kristian August gate i Oslo - Aktiviteter og antall besøk

Retrettens besøkscenter i Kristian Augusts gate i Oslo sentrum hadde 17 713 registrerte besøk i 2018. Uregistrerte besøk anslås å utgjøre ekstra 20%. Ca. 9 700 besøk var knyttet til NADA-tilbudet.

Besøkscenteret har mesteparten av året holdt åpent mandag - fredag fra kl. 10.00 - 17.00, onsdager kl. 10.00 - 18.00 og søndager kl. 12.00 - 15.00. Videre har senterets medarbeidere fast telefontid mellom kl. 08.00 - 22.00 alle årets dager.

Besøkscenteret benyttes flittig til kurs, seminarer og opplysningsmøter i regi av Retretten og samarbeidspartnere. Videre avholdes det sosiale aktiviteter i forbindelse med høytider hvor det serveres måltider. I 2018 deltok 788 på møter relatert til offentlige og kommunale hjelpetjenester, 533 på temakvelder og forelesninger. I alt 90 deltok på ANTA-kurs mens 33 deltok på kurset KortInnPå. Ca. 500 samlet seg til julefeiring og 17. mai-feiring for brukere og pårørende.

Retretten låner også ut sine lokaler kostnadsfritt til ulike selvhjelpsgrupper for avhengighet og spiseforstyrrelser som ikke har økonomi til å leie egne lokaler.

Retretten Innlandet på Årnes i Nes kommune – Aktiviteter og antall besøk

Retretten Innlandet, en avdeling lokalisert på Årnes i Nes kommune, drives med økonomisk støtte fra Gjensidigestiftelsen og Fylkesmannen i Oslo og Akershus samt gratis lokaler fra Nes kommune. Her tilbyr Retrettens tjenester til rusavhengige, straffedømte og pårørende med lokal tilhørighet. Avdelingen har åpningstid kl. 10.00 – 17.00 mandag, tirsdag, torsdag og fredag. Onsdag fra kl. 16.00 – 20.00. I 2018 hadde avdelingen ca. 2 200 besøkende. 1 215 benyttet seg av NADA-tilbudet. Videre møtte 495 til aktiviteter som fant sted utenfor Retretten Årnes sine lokaler.

Kriminalomsorg i anstalt – Aktiviteter

I 2018 er det som tidligere år gjennomført atskillige konsultasjoner i fengsler i det sentrale Østlands-området, samt at mange som har deltatt på lærings- og motivasjonskurset Veivalget som er avholdt i Oslo fengsel og i Halden fengsel. I alt utgjør deltakerantallene for Veivalget 556 i Oslo fengsel og 115 i Halden fengsel.

Retrettens medarbeidere har gitt akupunktur i fengslene som følger.

Halden fengsel

71

Oslo fengsel

2 221

Trøgstad fengsel

515

Ravneberget kvinnefengsel

324

I tillegg er det gjennomført gruppesamtaler, enkeltsamtaler og gitt akupunktur i samarbeid med rusmestringsenhetene ved flere fengsler. Man har også fulgt opp innsatte ved disse fengslene. Retrettens medarbeidere har dessuten fulgt innsatte på framstillinger i Retretten.

Kriminalomsorg i frihet - Straffegjennomføring

Retretten har gjennom 2018 også hatt straffedømte personer for gjennomføring av samfunnsstraff,

prøveløslatte fra forvaring, lenkesoning eller såkalt paragraf 16-soning i Retrettens lokaler gjennom samarbeid med Oslo, Ski og Lillestrøm friomsorgskontorer.

Informasjonsarbeid og kompetanseformidling

Flere av Retrettens medarbeidere har drevet informasjonsarbeid ute i institusjoner og vært på mange besøk hos samarbeidspartnere hvor erfaringer er formidlet og utvekslet. Slik har stiftelsens medarbeidere styrket kunnskapen om tiltak som Retretten henviser til.

Retrettens medarbeidere har holdt en rekke foredrag på ulike institusjoner og studiesteder samt for rusfaglige ansatte i flere kommuner i løpet av 2018. Videre har Retrettens faglige leder frem til sommeren 2018, Rita Nilsen, blitt invitert til å holde foredrag om temaer knyttet til Retrettens arbeid i inn - og utland for fagfolk innen rus og psykiatri.

Det har blitt avholdt flere temaforedrag i Retrettens lokaler av eksterne ressurspersoner.

4. ANSATTE, FRIVILLIGE, MILJØ OG KOMPETANSE

Ansatte og årsverk

Ved årets avslutning var det 12 ansatte i Stiftelsen Retretten hvorav 5 i 100 % stillinger og 7 i ulike deltidsstillinger. Antall frivillige var 5.

Det er avholdt jevnlig personalmøter gjennom året.

Arbeidsmiljø

I løpet av 2018, særlig på slutten av året, har Retretten hatt utfordringer knyttet til arbeidsmiljøet samt to varslingsaker.

En av varslingssakene ledet til stenging av Retrettens dagsenter i Oslo fra 22. november frem til Arbeidstilsynet konkluderte med at senteret kunne åpne igjen fra 20. desember. Med bakgrunn i stengningen varslet Arbeidstilsynet at tilsyn ville bli gjennomført i januar 2019.

Retrettens øvrige tilbud innen kriminalomsorgen og i Årnes og Nannestad var upåvirket av stengingen av dagsenteret.

Det har ikke inntruffet uhell eller skade på personer i løpet av driftsåret 2018

Likestilling og likebehandling

I Retretten skal ingen diskrimineres på bakgrunn av kjønn, etnisitet eller legning.

Ytre miljø

Stiftelsens virksomhet medfører ikke forurensning av det ytre miljø som er i strid med lovens bestemmelser.

5. ØKONOMISKE STØTTESPILLERE

I 2018 har Retrettens viktigste økonomiske støttespillere vært (i alfabetisk rekkefølge):

Fylkesmannen i Oslo og Akershus

Fylkesmannen i Oslo og Akershus ga driftstøtte til Retretten Innlandet lokalisert på Årnes i Nes kommune. Avdelingen tilbyr Retrettens tjenester til rusavhengige, straffedømte og pårørende med lokal tilhørighet i lokaler fremskaffet av Rus- og psykiatrienheten i kommunen.

Gjensidigestiftelsen

Gjensidigestiftelsen har støttet prosjektet Veivalget hvor Retretten holder kurs og aktiviteter i fengsler i Østlandsområdet. Støtten er gitt gjennom flere år og gir Retretten ressurser til å besøke fengslene flere dager i uken. Målsettingen med kursene og aktivitetene er å gi den innsatte innblikk i

årsaker til kriminalitet og styrke sjansene for å unngå tilbakefall til rus og kriminalitet etter løslatelse.

Gjensidigestiftelsen har gjennom flere år også gitt prosjektstøtte til Retretten Innlandet på Årnes.

Helsedirektoratet

Helsedirektoratets økonomiske støtte bidrar til å sikre faglig kontinuitet i tilbud, tjenester og kompetanse. Videre betyr støtten at Retretten kan hente og bidra med kunnskap i rusfeltet på flere arenaer.

Kriminalomsorgsdirektoratet

Gjennom tilskuddsordningen til Kriminalomsorgsdirektoratet mottar Retretten økonomisk støtte for å kunne være et tiltakssted for personer i straffegjennomføringer, så vel samfunnsstraff som § 16, samt fremstillinger for å tilrettelegge for overgangen til løslatelse.

Oslo kommune

Gjennom Velferdsetatens tilskuddsordninger gis bidrag til driften av Retrettens lavterskeltilbud ved senteret i Oslo sentrum. Her ytes hjelp til de som trenger bistand til å komme seg videre i hjelpeapparatet og et ekstra løft.

6. ØKONOMI

Årsregnskapet er utarbeidet under forutsetning om fortsatt drift. Styret mener at årsregnskapet for 2018 gir et rettviseende bilde av stiftelsens eiendeler og gjeld, samt finansielle stilling og resultat.

Årsregnskapet gjøres opp med et resultat på kr 858 129. Kr 351 592 (41%) av årsresultatet er imidlertid merverdiavgiftkompensasjon innvilget etter søknad iht. Forskrift om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner. Resultat fra selve driften endte opp på kr 482 128, noe som utgjør 6% av alle tilskudd og gaver for 2018.

Habilitet

Forretningsmessige avtaler med Retrettens leverandører og øvrige avtaleparter er gjort på rent kommersielle vilkår. I tilfeller hvor Retrettens ansatte har, eller kan tenkes å ha, relasjoner til leverandør blir dette behandlet av stiftelsens styre. Ved avtaleinngåelser blir habilitet vurdert, og den/de av styrets medlemmer som vurderes som inhabil(e) fratrer behandlingen. I forbindelse med innkjøp av akupunkturmateriell ble det i tråd med Velferdsetatens ønsker innhentet tilbud fra flere leverandører. Anbudsprosessen ble håndtert av ekstern ressurs.

Styret har ikke kjennskap til forhold inntrådt etter balansedagen som har betydning for bedømmelsen av stiftelsens økonomiske stilling eller forpliktelser.

7. SÆRSKILT – TAKK TIL RITA NILSEN

31. juli 2018 markerte et veiskille for Stiftelsen Retretten. Retrettens grunnlegger og mangeårige daglige leder, og senere faglige leder, Rita Nilsen, hadde sin siste dag som fast ansatt.

Forløperen til Retretten ble startet av Rita tilbake i 1998 i et bakrom i en klesbutikk på Grünerløkka. Penger var det lite av. Det hele var tuftet på idealisme og et inderlig ønske om å hjelpe andre. Alt basert på Ritas egne erfaringer og erfarte savn om hjelp. Ideen om Retrettens form, innhold og tilbud, ble unnfanget av Rita i 2001, og allerede året etter ble Stiftelsen Retretten etablert ved gavebrev fra Rita.

I nesten to tiår har Rita vært Retrettens aldri hvilende ildsjel og drivende kraft. Utallige personer har funnet klar tale, kunnskap og oppmuntring i sitt møte med Rita. Takket være hennes innsats utviklet Retretten seg til et viktig ressursenter og ankerfeste for de som trenger støtte og hjelp ifm. rusavhengighet og andre avhengigheter. Samtidig var Rita en tydelig stemme innenfor rusfeltet.

Etterhvert som aktiviteten i Retretten vokste, og Rita fikk enda mer ansvar, ble hun rammet av kreft. Tøffe tak fulgte, men hun ga seg ikke. Retrettens brukere og ansatte var hennes hovedfokus, og sykemelding var det derfor ikke tid til. Etterhvert kjente Rita at det tøffe jobbkjøret satte spor. Hun ønsket avlastning. I dialog med Retrettens styre ble man på slutten av 2017 enige om å dele ledelsen av Retretten opp i to stillinger, en daglig leder og en faglig leder. Rita tok ansvar for den faglige delen. For Rita var det godt å slippe lederansvaret det er å drive en stiftelse med mange brukere og ansatte, og den årlige jakten på økonomisk driftstøtte.

Som en videreføring av dialogen med styret, besluttet Rita sommeren 2018 at tiden var inne for å gå videre – utenfor Retretten. Hun ønsket å stå friere til å nå ut til enda flere med sin kunnskap og erfaring. Retrettens mantra har alltid vært "Hjelp til videre hjelp". Med at Rita nå har utvidet sitt geografiske nedslagsfelt, gjennom kurs og foredrag, møter hun enda flere av de menneskene hun har viet sitt liv til – de som lever uten håp og som trenger hjelp til videre hjelp.

Rita etterlot seg et Retretten med 12 ansatte og et årsbudsjett på over 8 millioner kroner. Pengene til driften av Retretten kommer fra offentlige og private givere. Givere som ved sin økonomiske støtte anerkjenner Retrettens viktige oppgaver og resultater.

Rita har også gjennom årene donert store summer til Retretten gjennom å gi videre prispenger hun har mottatt som privatperson. I alt utgjør dette ca. kr 800 000, og styret vil på nytt takke for denne rausheten.

Stor takk til Rita for alt hun har gjort for Retretten og alle enkeltmennesker!

8. SÆRLIGE HENDELSER SIDEN ÅRSSKIFTET

Retrettens vedtektsfeste formål er som kjent "å gi hjelp til videre hjelp, for den rusavhengige, alkoholiker og narkomane, og deres pårørende". Vi lever imidlertid ikke opp til formålet bare ved å hjelpe Retrettens brukere. Gitt våre ansattes bakgrunn har Retretten som stiftelse og arbeidsgiver et særlig ansvar. Også de ansatte skal få hjelp til videre hjelp. De skal gis mulighet til å ha meningsfulle oppgaver i rusfeltet innenfor trygge og forutsigbare rammer.

De interne utfordringene som man erfarte i Retretten i siste halvdel av 2018 tatt i betraktning, herunder motsetningen blant flere av de ansatte, og hvordan dette preget arbeidsmiljøet og livskvaliteten for den enkelte medarbeider, konkluderte styret med at Retretten ikke helt og holdent levde opp til stiftelsens formål. Styret vurderte derfor flere løsninger og tiltak. Dette bød på store utfordringer og omforente løsninger var ikke i sikte. Motsetningene var rett og slett for store. Dette ble understøttet av Arbeidstilsynets tilsynsrapport av 26.02.19 hvor det bl.a. skrives at "For Arbeidstilsynet framstår konfliktene som harde og uforsonlige."

Sett i lys av situasjonen, søkte styret en løsning som ivaretar Retretten som organisasjon og dens medarbeidere. Det var ikke ønskelig å gå til nedbemanning eller oppsigelser. Flere løsninger og tiltak ble vurdert, og underveis søkte man faglige og juridiske råd slik at man sikret at løsningen man endte opp med var i tråd med Stiftelsen Retrettens vedtekter og lovverket ellers.

Løsningen man endte opp med var en avtale mellom Stiftelsen Retretten og IOGT i Norge som innebar at tre medarbeidere ble tilbudt stillinger som miljøarbeidere i IOGT Norge og dermed fratradte sine stillinger i Retretten. Som en del av avtalen dekker Stiftelsen Retretten to års lønn med sosiale kostnader for de tre medarbeiderne som tiltrådte i IOGT Norge den 1. mars 2019. Den omforente løsningen bidrar til at Retrettens vedtektsfestede formål – om å gi hjelp til videre hjelp – oppfylles på flere nivåer: For Retretten som organisasjon, for de ansatte, og for brukere i rusfeltet. Samtidig er det viktig at den enkelte medarbeider, enten som ansatt i Retretten eller i IOGT Norge, gis mulighet til å bruke sin energi og kompetanse til å hjelpe andre som trenger hjelp. Styret har blitt bistått juridisk i denne prosessen og Lotteri- og stiftelsestilsynet har fortløpende blitt konsultert.

Arbeidstilsynet gjennomførte tilsyn ved Retrettens dagsenter i Oslo i januar 2019. Basert på tilsynet fikk Retretten pålegg med gitte frister. Påleggene er særlig knyttet til arbeidsmiljøutfordringer og

HMS. Styret konkluderte med at man skulle søke ekstern bistand for å sørge for at påleggene og prosessene rundt disse følges opp profesjonelt og hensynsfullt. Rådgivingselskapet Considium er engasjert for å bistå Retrettens daglige leder i dette arbeidet.

Lønnsbidraget for de ansatte som viderefører sitt engasjement innen rusfeltet som ansatte i IOGT Norge, honorarer til juridisk rådgivning knyttet til varslingssaker, stenging av Retretten og oppfølging og dialog med Arbeidstilsynet, samt honorar til Considium, blir dekket ved at man belaster stiftelsenes frie egenkapital. Mao benyttes ikke omsøkte og tildelte driftstilskudd fra offentlige og private bidragsytere.

Med de tiltak man har iverksatt, håper styret at Retretten kan legge en vond og trøblete tid bak seg, og at fokus - som tidligere år – utelukkende kan rettes mot å hjelpe andre som trenger hjelp.

Oslo, 30.03.2019

Knut T. Traaseth
Styreleder

Tone Holme
Styremedlem

Lars Linderøth
Styremedlem